

Zjavenie Pána

6. január 2025

Iz 60, 1 - 6, Mt 2, 1 - 12

Bratia a sestry v Kristovi

V minulosti som dnešný sviatok pokladal za výzvu brániť vieru zoči voči nárokom rozumu, poznania, vedy. Dnes si viac uvedomujem, že už žijeme vo svete, ktorý sa vďaka technike, médiám navzájom prepojený, stali sme sa jednou veľkou dedinou pospájanou nielen technikou, ale aj životným prostredím, ktoré na tej istej planéte navzájom zdieľame. Ťažko môžeme odvrátiť zrak od utrpenia hocikde na druhom konci sveta, aj od tých, ktorí zomierajú hladom, či následkom prírodných katastrof.

Ako kresťania sme si dlho izolovane všímali svoje vlastné problémy. Riešili sme naše zvyky, usilovali sme si stanoviť vlastnú morálku. Dnes zoči voči vojne v našom bezprostrednom susedstve, či deťom zomierajúcim na hlad na susednom kontinente sa len ťažko môžeme uzavrieť do seba, do svojich žabomyších vojen. Ako kresťania nemôžeme donekonečna riešiť len svoje vnútorné problémy ako je usporiadanie cirkvi a nevnímať si blížnych, ktorých sužujú vážnejšie problémy.

Pripomína to aj dnešný sviatok Zjavenia Pána. Kristus sa zjavil nielen vyvolenému národu, ale celému svetu. Kresťanstvo vstúpilo do sveta s ambíciou spojiť všetkých ľudí dobrej vôle, všetkých vnímalo ako v Kristovi navzájom rovných - jedno akej národnosti, akého pôvodu, vierovyznania. Túto myšlienku najviac rozvinul apoštol Pavol, keď hovoril, že Boh povolal nielen Židov, ale aj grékov, teda pohanov. Dnešný sviatok rozprávaním o poklone mudrcov z Východu pripomína práve túto myšlienku. Ona bola na začiatku revolučná a priťahovala ostatných - postupne premenila vtedajší svet, rímsku ríšu. Pomáhala novému ľudstvu napredovať, vytvorila našu, tzv západnú civilizáciu, ktorá dodnes hrá dôstojnú úlohu vo svete.

Postupne sme ale s možnosťami cestovať začali objavovať aj iné kultúry, ktoré dnes už nemôžeme chápať len ako objekty našej misie. Skôr v nich musíme vidieť našich partnerov, bratov a sestry, s ktorými obývame tú istú planétu, a s ktorými nás spájajú tie isté túžby, ten istý cieľ a s ktorými nakoniec aj veríme v jedno a to isté nadprirodzeno, len ho inak nazývame a hľadáme ho po iných cestách.

Túto myšlienku - ako sme počuli v prvom čítaní - dokonca priniesol už starozákonný prorok Izaiáš. Už v Starom Zákone hovoril, ako budú národy kráčať k božiemu svetlu, k vychádzajúcemu jasu, k božiemu vrchu Sion. Vo vzájomnej zhode a v pokoji. Svetlo je tu - podobne ako v Jánovom evanjeliu - symbolom Boha, ktorý všetkým prisľúbil pokoj, istotu, zmierenie na svojom svätom vrchu.

Jedná sa len o pekný sen, jedná sa len o prázdne prisľúbeieí? Skutočnosť dnešného sveta akoby nám chcela nahovoriť, že áno. Že je to vzhľadom na vojny, nepriateľstvá len vízia. Ale aj tak by bolo chybou, keby sme tieto prorocké slová prepočuli, keby sme stratili vieru a nádej v to, že raz sa môžu aj uskutočniť. Keby sme stratili vieru a nádej, ktorá nám je daná predovšetkým pre tých druhých - tak, aby sa cez nás dostala k nim. bolo by chybou, keby sme nemysleli na svoj možný príspevok k uskutočneniu tejto vízie a pridali sa k tým čo šíria nepokoj, nenávisť, neznášanlivosť.

Nech nás nepomýli skutočnosť, že aj v Starom zákone prorokov kameňovali a Ježiša Krista ukrižovali.

Apoštol Pavol objavil práve vďaka tomu objavil zvláštnu moc - moc bezmoci. Jasne uvidel, že spasiť nás nemôžu ani moralistické systémy židovského typu, ani vonkajšia múdrosť gréckeho typu. Hoci aj tie sú potrebné. Ale oveľa dôležitejší je Kristov kríž, Kristova bezmoc a jeho identifikovanie sa so slabými, odstrčenými.

Aj my dnes máme hľadať, čo nás bližšie privedie k Bohu a k tým, ktorí pravdu hľadajú po iných cestách, v iných náboženstvách. Myslím, že spolu s Pavlom ho môžeme nájsť aj my v tom, ktorý jediný nás kresťanov môže vyslobodiť zo zajatia hriechu a smrti. Nie pôvod, nie náboženský systém, ale rozhodnutie sa s Kristom pre slobodu v Bohu. To nás môže oslobodiť a otvoriť pre druhých, pre skutočný život, nielen pre imitáciu väčšiny.

Aj pre nás je dôležité pripomenúť si, že poklona mudrcov v Betleheme otvára cestu, ktorou Kristus už 2000 rokov priťahuje ozajstných nasledovníkov. Len nesmieme zabudnúť, že dôležité je aj vydať sa na túto cestu. Nielen o nej počúvať a potom si už len žiť svoje drobné radosti. Betlehem pripomína, že tí ktorí naozaj stretli Krista sa museli vydať na cestu. Tak pastieri, ako aj mudrci. Najprv do Betlehema, ale potom premenení božím svetom a zárodkom skutočnej múdrosti srdca, aj naspäť do svojich životov. Tak aby stretnutie v Betleheme prinieslo aj svoju úrodu.